

Forfatter: Jacobsen, Peder Vilhelm

Titel: BREV TIL: Adler, Peter Christian FRA: Jacobsen, Peder Vilhelm (1830-03-14)

Citation: Jacobsen, Peder Vilhelm: "BREV TIL: Adler, Peter Christian FRA: Jacobsen, Peder Vilhelm (1830-03-14)", i *Breve fra P. V. Jacobsen - breve udgivne i anledningen hundreaarsdagen for hans fødsel*, J. L. Lybecker og E. A. Hirschsprung, s. 98. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001987348-000-shoot-L001987348000029.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra P. V. Jacobsen - breve udgivne i anledningen hundreaarsdagen for hans fødsel

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

14. Marts 1830.

Du dolerer i din sidste Skrivelse højligen over min Tavshed. Jeg vil haabe, at de Grunde til denne, jeg anførte i mit Brev, have været tilfredsstillende; men iøvrigt er der, saavel i Henseende til Tavsheden dengang, som overhovedet for min Sendrægtighed i Brevskriften til Dig — hvis jeg gør mig skyldig i en saadan Sendrægtighed — endnu flere. Jeg er aldrig ganske rask i aandelig Henseende; jeg har mange, baade gamle og s. 99nye Sorger, der kun i enkelte, meget korte Øjeblikke overdøves f. Ex. ved mundtlige Samtaler med Hertz og Kilde, eller ved skriftlige med Dig; men de komme straks derpaa igen. Beslutter jeg i enkelte, lyse Øjeblikke at skrive Dig til noget ret morsomt eller interessant, saa er det gode Øjeblik, som jeg af Mangel paa Tid ej straks kan benytte, ikke sjældent ganske forsvundet indtil det allersidste Indtryk, naar jeg endelig har skubbet saaledes tilside fra mig, at en Timestid staar mig aaben til Skrivning til Dig. Jeg ser da lutter mørke, fæle Billeder, og iblandt disse vil jeg ikke gjerne skrive Dig til.

Heldigvis bortdrives disse gjerne ved Arbejde, især naar dette Arbejde iøvrigt er mig behageligt. Derfor blive ogsaa mine Tanker, medens jeg skriver til Dig, gjerne lysere og muntre, jo længere jeg skriver; men som oftest er det første afskrækkende Indtryk saa stærkt, at jeg ikke tør driste mig til at begynde. Det, seer Du, har jeg imidlertid nu gjort, og Du faar altsaa et Brev.

.... Det vilde være mig en særdeles stor Glæde, om Du kom her til Byen i det seneste i Sommer; men sker det, saa underret mig forud derom. Formodentlig maa jeg engang i Sommer rejse op til Helsingør paa en 14 Dags Tid for at exerpere af gamle Dokumenter i Raadstuearkivet der, ¹⁾ og det vilde være mer end slemt, om jeg ikke skulde være i Kjøbenhavn, naar Du kom der.

Dit Komodispil morer mig meget. Og det er som oftest i de skammeligst trivielleste, Ifflandske og s. 100gammelheibergske Stykker Du træder op og gør Furore. Jeg kunde selv have Lyst til engang ret at lade mig tilbunds gennemtrænge af den store Ironi og forestille saadan en gammel ærlig Major eller anden Kæltring, hvis Ord jeg udsagde uden at mene det allermindste derved. Jeg gør imellem noget lignende i den daglige Omgang uagtet al min Sanddrthed; det er ej for at skuffe Andre, men kun Glæde ved Ironien.

7*

Du beder mig oplyse Dig om, hvo der egentlig udgør Heibergs Parti, hvorledes Stemningen er mod ham etc. Du træder herved paa mine Ligtorne. Det er iøvrigt et Spørgsmaal, som jeg, der lever, især i denne Vinter, saa særdeles ensomt, ikke fuldkomment kan besvare, da dertil hører Kendskab i højst forskellige Cirkler og til mange Personer. Imidlertid veed jeg, at hans Parti er — paa mig nær, kunde jeg tilføje paa en Øhlenschlægers Maneer — meget ubetydeligt. Folk er i Almindelighed forbitret paa ham; dels have de megen Hengivenhed for Øhlenschlæger, som Heiberg snærter, selv naar han klapper ham, dels hader man og frygter gjerne slige Spottefugle, som han. En Satiricus kan sjældent vente, at der siges højere eller andet til hans Ros, end at han er et vittigt Hoved og kan se Fejl ved andres Arbejde, men uden selv at kunne gøre det saa godt. Hertil kommer, at »Isabella« ikke kunde vinde Bifald — (Stridighederne, der forudgik det, ej at forglemme ¹⁾) — og at Heiberg, vel efter Befaling, oversætter Stykker til Theatret til Højtidsdagene, hvilke s. 101Stykker som oftest ere højst maadelige. Ej heller er hans Flyvepost saaledes, som den kunde og burde være, for at hæve hans Renommée. At Studenterne, i det mindste de yngre, ej heller ere ham gode, sees og af det, der foregik i Studenterforeningen med hans Neveu Buntzen. Denne, nok for 1 Aar siden eller mere dimitteret fra Sorø, blev Juleaften af ham ført op i Studenterforeningen som rejsende Medlem, dog efter at Heiberg først flere Gange havde spurgt Elberling, om dette gik an, og denne havde sagt, at der var intet ivejen. Buntzen blev imidlertid overøst med Stikpiller, da han kom derop, og da han erklærede, at han ønskede at indtræde i Foreningen, og siden proponeredes til Medlem af Heiberg, faldt han igennem, dog maaske tildels ogsaa fordi Fabricius ¹⁾ troede sig og Selskabet fornærmet af ham ved en Ytring, Fabricius med sin Døvhed havde misforstaaet. Følgen var, at Heiberg efter en Correspondance med Senioratet udmeldte sig af Selskabet. Denne Udmeldelse ansaa han maaske for fornøden, men den har ikke stemt det unge Publikum vel for ham. Iøvrigt var der en naragtig Omstændighed, der forhøjede og tildels undskylder Medlemmernes Vrede over Buntzens Indførelse i Foreningen Juleaften; Rask havde nemlig samme Aften, i sin naive Uvidenhed om hvad der kunde være tilladt, taget en aldeles ustuderet Islænder og en Apothekersvend her fra Byen op med sig for at se paa Komodien. Det er overhovedet en af de synderligste Kegler, jeg kender, den Rask

Foruden et nyt Hæfte af det Molbechske Tidsskrift og et ditto af Maanedsskrift for Litteratur, om hvilkes. 102begge jeg intet kan bemærke, er vor Litteratur, højst fattig. For Maanedsskriftet skulde jeg skrive en lille Kritik i Anledning af en slet historisk Bog af en Hansen (Gud kender ham) om Kjøbenhavn, Forløber for lignende om Danmarks øvrige Købstæder; mine Bemærkninger skulde egentligen gaa ud paa de Mangler, der findes i Behandlingen af Historien ved vore forresten udmærkede Historikere, dels med Hensyn paa Fremstillingen, dels, og mest, paa Materialet. ¹⁾ Jeg har selv, ved mit store Arbejde om Chr. 3. og Fred. 2., maattet føle, hvor lidet der hidtil er gjort for Statens indvortes og Folkets Historie, og hvorledes alt drejer sig om Konge- og Krigssamt Traktat-Historien, Uagtet Mænd som Krag, Stephanius, Gram og Suhm, samt Sandvig, have været med i at skabe Christian d. 3 dies Historie, er det dog umuligt af denne at gøre sig, jeg

vil ej sige et klart og intuitivt Begreb om Tilstanden da, men blot en dunkel Forestilling om den Tid. De vigtigste Materier henhørende til denne ældre, indvortes Tilstands-Historie, ligge enten aldeles urørte, eller ufuldstændigen og lejlighedsvis behandlede, og i al Fald næsten aldrig fremførte i de almindelige historiske Værker. Jeg frygter imidlertid for at faa de tvende, ikke milde historiske Redaktører Molbech og Engelstoft paa Halsen, saa Vorherre veed, om jeg overhovedet skriver noget

En lille Anekdote maa jeg fortælle Dig; den er vel maaske gammel for Dig, men Du har maaske ogsaa glemt den, og i alt Fald vil den dog være Dig noget ny. En spansk Konge, maaske Philip den 2den eller den 3die eller den 4de etc., stod i sit Vindue og røg Cigarer, hvad ellers spanske Konger sjældent gøre; da s. 103saa han en Spanier sidde paa en Stenbænk i en Have i Nærheden og læse i en Bog. Spanieren læste, lo som om han var gal, læste igen, lo igen, læste igen og faldt tilsidst af Bænken af Latter. Kongen vendte sig til sine Hoffolk, sigende: Enten er denne Mand gal, eller han læser i Don Quixote. Man gik ned, og see — han var gal. — Autor til denne forbedrede Slutning af den gamle Anekdote er vor Ven H. Hertz.